

24 mei 2014 zaterdag

Achterhoek; Almelo; Enschede; Hengelo; Oldenzaal; Tubbergen; West

dwarskijken - Albertjan Peters - - Ondertussen in Europa

De Europese verkiezingen zijn geweest. In Nederland ging de discussie niet over Europa, maar over de vraag of je erin of erbuiten wilt zijn. In geen enkel ander land speelde die discussie zo hevig.

Een onvruchtbare discussie, waarvan de ban pas in de laatste dagen voor afgelopen donderdag werd verbroken. Want inhoudelijke discussies kwamen pas de laatste week een beetje op gang. Daarbij viel me de aarzelende revival op van sociaal-democratische gedachten. Veel te laat om nog stemmen te winnen. Maar wel van belang. Want de crisis in Europa is er vooral een van verdwijnende werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Meer marktwerking werkt nu eenmaal altijd alleen via de prijzen en dat is bedreigend voor de gewone man. Bijvoorbeeld voor Nederlandse vrachtwagenchauffeurs. Minister Asscher verwoordde op een parkeerplaats nog eens helder dat truckchauffeurs in Europa onder gelijke condities moeten kunnen werken. Een sector waar we eens trots op konden zijn (Nederland-transportland) verwordt steeds meer tot koppelbazerij en het inhuren van Oost-Europeanen op onacceptabele condities. Het kabinet denkt dat bij een aantrekkende economie de werkgelegenheid ook op niveau mbo-twee en drie wel weer toeneemt. Veel van dat werk zit in techniek en zorg. Jouke van Dijk hoogleraar van de Universiteit Groningen en Wim van de Pol, een roc-bestuurder, beschreven onlangs in NRC Handelsblad waarom dat niet zal gebeuren. De afgelopen decennia is het aantal banen in hogere categorieën gegroeid met zo'n 2 procent per jaar. De banen op middelbaar niveau slonken juist met 4 procent per jaar. Informatietechnologie heeft de wereld van techniek, zorg en banken scherp beïnvloed. Het winkelbestand dunt uit door online-shopping. Administraties zijn geautomatiseerd en klanten doen veel zelf rechtstreeks via internet. Daar komt amper personeel aan te pas. Per saldo is de toekomstige werkgelegenheid van een miljoen jonge mensen in het geding. Bovendien is het juist dit type banen waarin steeds meer wordt uitgegaan van losse contracten, van flexibiliteit. Veel persoonlijke onzekerheid voor een omvangrijke groep mensen die toch al zwak staat op de arbeidsmarkt. In de crisis van de jaren dertig werd dat opgelost door ieder die zonder werk zat een schop te geven en aan het graven te zetten: Twentekanaal, Amsterdamse Bos, Noordoostpolder. Dat zie ik niet weer gebeuren.

Van Dijk en Van de Pol bepleiten daarom een herverdeling in taken tussen verschillende banen. Je haalt onderdelen uit de functie van medewerkers en geeft dat werk aan een nieuwe medewerker. Dat ontlast de zittende medewerkers, laat hen beter functioneren en levert tegelijkertijd werk op voor iemand anders. Een voorbeeld dat ze noemen is de wens van de politie om meer blauw op straat te brengen. Het administratieve werk van twintig agenten zou je kunnen samenbrengen bij één administratieve medewerker. Die zorgt dat negentien agenten veel meer op straat kunnen zijn. Zoiets kan ook voor docententeams, in de wijkverpleging enzovoorts. Dat vergt wel ingrijpend overleg en overeenstemming tussen kabinet en sociale partners met betrokkenheid van de roc's als opleidingsinstituten. Dat lijkt me oplossingsgericht werken binnen Europa. Dat kunnen we zelf oplossen.